Congregation Or Zarua April 2021//Iyyar 5781

"Righteousness Like a Mighty Stream": Social Justice as Divine Imperative

Session 1: Classical Principles and Values

Marc D. Ashley

Source Sheet by Marc Ashley

More info >

1. Amos 5:24

עמוס ה':כ"ד

.⊐

(24) But let justice well up like water, and righteousness like a mighty stream.

(כד) וְיִגַּל כַּמַיִם מִשְׁפֶּט וּצְדָקָה כְּגַחַל אֵיתַן:

2. Rev. Dr. Martin Luther King, Jr., "I Have a Dream" (August 28, 1963)

But we refuse to believe that the bank of justice is bankrupt. We refuse to believe that there are insufficient funds in the great vaults of opportunity of this nation. And so we have come to cash this check, a check that will give us upon demand the riches of freedom and the security of justice. . . .

There are those who are asking the devotees of Civil Rights, "When will you be satisfied?" We can never be satisfied as long as the Negro is the victim of the unspeakable horrors of police brutality; we can never be satisfied as long as our bodies, heavy with the fatigue of travel, cannot gain lodging in the motels of the highways and the hotels of the cities; we cannot be satisfied as long as the Negro's basic mobility is from a smaller ghetto to a larger one; we can never be satisfied as long as our children are stripped of their selfhood and robbed of their dignity by signs stating "For Whites Only"; we cannot be satisfied as long as the Negro in Mississippi cannot vote, and the Negro in New York believes he has nothing for which to vote. No! no, we are not satisfied, and we will not be satisfied until "justice rolls down like waters and righteousness like a mighty stream."

3. Genesis 1:26-27

(26) And God said, "Let us make man in our image, after our likeness. They shall rule the fish of the sea, the birds of the sky, the cattle, the whole earth, and all the creeping things that creep on earth." (27) And God created man in His image, in the image of God He created him; male and female He created them.

בראשית אי:כייו-כייז

(כו) וַיָּאמֶר אֱלֹהִים נְעֲשֶׂה אָדֶם בְּצַלְמֻנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדוּ בִדְגַּת הַיָּם וּבְעִוֹף הַשָּׁמִּיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׁ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ: (כז) וַיְבָלָא אֱלֹהִים | אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמֹוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בְּרָא אֹתְוֹ זָבָר וּנְקֵבָה בְּרָא אֹתָם:

4. Sifra, Kedoshim, Chapter 4

"And you shall love your neighbor as yourself": R. Akiva says: This is an allembracing principle in the Torah. Ben Azzai says: (Bereshith 5:1) "This is the numeration of the generations of Adam" — This is an even greater principle.

ספרא, קדושים, פרק ד

"ואהבת לרעך כמוך" – רבי עקיבא אומר זה כלל גדול בתורה. בן עזאי אומר "זה ספר תולדות אדם" – זה כלל גדול מזה.

5. Mishnah Sanhedrin 4:5

The mishna cites another reason Adam the first man was created alone: And this was done **due to** the importance of maintaining peace among people, so that one person will not say to another: My father, i.e., progenitor, is greater than your father. And it was also so that the heretics who believe in multiple gods will not say: There are many authorities in Heaven, and each created a different person. And this serves to tell of the greatness of the Holy One, Blessed be He, as when a person stamps several coins with one seal, they are all similar to each other. But the supreme King of kings, the Holy One, Blessed be He, stamped all people with the seal of Adam the first man, as all of them are his offspring, and not one of them is similar to another. Therefore, since all humanity descends from one person, each and every person is obligated to say: The world was created for me.

משנה סנהדרין ד':ה'

וּמִפְּנֵי שָׁלוֹם הַבְּרִיּוֹת, שֶׁלֹּא יֹאמֵר אָדָם לַחֲבֵרוֹ אַבָּא גָדוֹל מֵאָבִיךְּ. וְשֶׁלֹּא יְהוּ מִינִין אוֹמְרִים, הַרְבֵּה רָשֵׁיוֹת בַּשְׁמָיִם. וּלְהַגִּיד גְּדֵלָתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁאָדָם טוֹבֵעַ כַּמָּה מַטְבְּעוֹת בְּחוֹתָם אֶחָד וְכֵלָן דּוֹמִין זָה לָזָה, וּמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא טָבַע כָּל אָדָם בְּחוֹתָמוֹ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן וְאֵין אֶחָד מֵהֶן דּוֹמֶה לַחַבֵרוֹ. לְפִיכֶךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד חַיָּב לוֹמַר, בּשׁבִילִי נָבַרא העוֹלם.

6. Rashi on Genesis 1:1

ברא אלהים GOD [AS JUDGE]
CREATED — It does not state 'ברא ה' "The Lord (the Merciful One) created, because at first God intended to create it (the world) to be placed under the attribute (rule) of strict justice, but He realized that the world could not thus endure and therefore gave precedence to Divine Mercy allying it with Divine Justice.

רש"י על בראשית אי:אי

ברא אלהים וְלֹא נָאֱמַר בָּרָא ה', שֶׁבַּתְּחִלָּה עָלָה בְמַחֲשֶׁבָה לְבְרֹאׁתוֹ בְּמִדַּת הַדִּין, רָאָה שֶׁאֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם, הִקְדִים מִדַּת רַחֲמִים וְשִׁתְּפָה לְמִדַּת הַדִּין.

7. Deuteronomy 32:3-4

(3) For the name of the LORD I proclaim; Give glory to our God! (4) The Rock!—His deeds are perfect, Yea, all His ways are just; A faithful God, never false, true and upright is He.

ז. דברים ל״ב:ג׳-ד׳

(ג) כֵּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרֵא הָבִּוּ לֻּדֶל לֵאלֹהֵינוּ: (ד) הַצוּר תָּמִים פָּעֲלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אַל אֱמוּנָה וְאֵין עָּׁנָל צַדִּיק וְיָשָׁר הָוּא:

8. **Deuteronomy 10:17-18**

(17) For the LORD your God is God supreme and Lord supreme, the great, the mighty, and the awesome God, who shows no favor and takes no bribe, (18) but upholds the cause of the fatherless and the widow, and befriends the stranger, providing him with food and clothing.

דברים יו:ייז-ייח

(יז) כֵּי יְהוָה אֱלְהֵיכֶּם הָוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וּאֲדֹגֵי הָאֲדֹגִים הָאֵּל הַגָּדְל הַגְּבֹּר ׁ וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָּנִים וְלָא יַקֵּח שְׁחַד: (יח) עֹשֶׁה מִשְׁפָּט יָתָוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּׁר לָתֶת לָוֹ לֶחֶם וְשִׁמְלָה:

9. Isaiah 5:16

(16) And the LORD of Hosts is exalted by judgment, the Holy God proved holy by righteousness.

ישעיהו הי:ט״ז

(טז) וַיִּגְבֶּה יְהוָה צְבָאָוֹת בַּמִּשְׁפֵּט וְהָאֵל[ׁ] הַקַּדֹוֹשׁ נִקְדָשׁ בִּצְדַקָה:

10. **Jeremiah 9:23**

(23) But only in this should one glory: in his earnest devotion to Me. For I the LORD act with kindness, justice, and equity in the world; for in these I delight —declares the LORD.

ירמיהו ט':כ"ג

(כג) כַּי אָם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשְּׁכֵּל וְיָדְעַ אוֹתִיּ כִּי אֲנִי יְהֹוָה עִּשֶׁה חֶסָד מִשְׁבָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בָאֵלֶּה חָפַּצְתִּי נָאָם־יְהוָה: (ס)

11. **Psalms 9:5**

(5) For You uphold my right and claim, enthroned as righteous judge.

תהילים ט':ה'

(ה) בִּי־עֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִיגֵי יָשַׁבְתָּ לְכִסַׂא שׁוֹפֵט צֵדָק:

12. **Genesis 18:19**

(19) For I have singled him out, that he may instruct his children and his posterity to keep the way of the LORD by doing what is just and right, in order that the LORD may bring about for Abraham what He has promised him."

בראשית י״ח:י״ט

(יט) כְּי יְדַעְתִּׁיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַנֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחַלִּיו וְשֵׁמְרוּ דֶּבֶרְ יְהנָה לַעֲשָׁוֹת צְדָקָה וּמִשְׁבָּט לְמַעַן הָבָיא יְהנָה עַל־אַבְרָהָּם אַת אֲשֶׁר־דָּבֶּר עָלָיו:

13. **Psalms 119:137-144**

(137) You are righteous, O LORD; Your rulings are just. (138) You have ordained righteous decrees; they are firmly enduring. (139) I am consumed with rage over my foes' neglect of Your words. (140) Your word is exceedingly pure, and Your servant loves it. (141) Though I am belittled and despised, I have not neglected Your precepts. (142) Your righteousness is eternal; Your teaching is true. (143) Though anguish and distress come upon me, Your commandments are my delight. (144) Your righteous decrees are eternal; give me understanding, that I might live.

תהילים קי"ט:קל"ז-קמ"ד

(קלז) צַּדִּיק אַתָּה יְהוֶה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיף: (קלח) צַּוּיתָ צֶדָק עֵדֹתֵיף וֱאֱמוּנָה מְאִׂד: (קלט) צִמְּתַתְנִי קּנְאָתֵי כִּי־שָׁכְחָוּ דְבָרֵיף צָרֵי: (קמ) צִינְיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקּנִיף אֲהַבָּה: (קמא) צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקּנִיף לְאׁ שָׁכַחְתִּי: (קמב) צִיְקַתְּךְּ צֵדֶק לְעוֹלֵם תוֹרָתְךְּ אֱמֶת: (קמג) צַר־וּמָצָוֹק מְצָאִוּנִי מְצִוֹתִיף שַׁעְשֵׁעֵי: (קמד) צֶדֶק עַדְוֹתֵיף לְעוֹלֶם הַבִינֵנִי וְאֶחְיֶה:

14. Micah 6:8

(8) "He has told you, O man, what is good, And what the LORD requires of you: Only to do justice and to love goodness, and to walk modestly with your God.

מיכה וי:חי

הגיד לְדֶּ אָדָם מַה־מֻוֹב וּמָה־יְהוָה דּוֹרֵשׁ מִמְּדֹּ כִּי אִם־עֲשְׁוֹת מִשְׁפָּטֹ וְאַהַבַת חַבָּע לַבֶת עִם־אֵלהֵיד:

15. Genesis 18:25

(25) Far be it from You to do such a thing, to bring death upon the innocent as well as the guilty, so that innocent and guilty fare alike. Far be it from You! Shall not the Judge of all the earth deal justly?"

בראשית י״ח:כ״ה

(כה) חָלֹלָה לְּךְּ מִעֲשְׂת וּ כַּדָּבֶּר הַזָּהּ לְהָמֶית צַדִּילְ עִם־רָשָּׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלָלָה לָּדְ הַשֹּפֵט כָּל־הָאָׁרֶץ לָא יַעֲשֵׂה מִשְׁפֵּט:

16. **Sotah 14a**

And Rabbi Ḥama, son of Rabbi Hanina, says: What is the meaning of that which is written: "After the Lord your God shall you walk" (Deuteronomy 13:5)? **But is it** actually possible for a person to follow the Divine Presence? But hasn't it already been stated: "For the Lord your God is a devouring fire, a jealous God" (Deuteronomy 4:24), and one cannot approach fire. Rather, the meaning is that one should follow the attributes of the Holy One, Blessed be He. Just as He clothes the naked, as it is written: "And the Lord God made for Adam and for his wife garments of skin, and clothed them" (Genesis 3:21), so too, should you clothe the naked. Just as the Holy One, Blessed be He, visits the sick, as it is written with regard to Abraham following his circumcision: "And the Lord appeared unto him by the terebinths of Mamre" (Genesis 18:1), so too, should vou visit the sick. Just as the Holy One, Blessed be He, consoles mourners, as it is written: "And it came to pass after the death of Abraham, that God blessed Isaac his son" (Genesis 25:11), so too, should you console mourners. Just as the Holy One, Blessed be He, buried the dead, as it is written: "And [Moses] was buried in the valley in the land of Moab" (Deuteronomy 34:6), so too, should you bury the dead.

טז. סוטה ייד א

ואמר רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב (דברים יג, ה) אחרי ה' אלהיכם תלכו וכי אפשר לו לאדם להלד אחר שכינה והלא כבר נאמר (דברים ד, כד) כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא אלא להלך אחר מדותיו של הקב"ה מה הוא מלביש ערומים דכתיב (בראשית ג, כא) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם אף אתה הלבש ערומים הקב"ה ביקר חולים דכתיב (בראשית יח, א) וירא אליו ה' באלוני ממרא אף אתה בקר חולים הקב"ה ניחם אבלים דכתיב (בראשית כה, יא) ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו אף אתה נחם אבלים הקב"ה קבר מתים דכתיב (דברים לד, ו) ויקבר אותו בגיא אף אתה קבור מתים.

17. **Deuteronomy 16:20**

(20) Justice, justice shall you pursue, that you may thrive and occupy the land that the LORD your God is giving you.

דברים ט"ז:כי

(כ) צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֶּף לְמַעַן מְּחָיֶה וְיָרִשְׁתָּ אָת־הָאָׁרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶידְּ נֹתַן לֶדְּ:

18. **Deuteronomy 1:16-17**

(16) I charged your magistrates at that time as follows, "Hear out your fellow men, and decide justly between any man and a fellow Israelite or a stranger. (17) You shall not be partial in judgment: hear out low and high alike. Fear no man, for judgment is God's. And any matter that is too difficult for you, you shall bring to me and I will hear it."

דברים אי:ט"ז-ר"ז

(טז) וָאַצַנָּהֹ אֶת־שְׁפְטִיכֶּם בָּעַת הַהָּוּא לֵאמֶר שָׁמְעַ בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפַּטְתָּם צֶּדֶק בֵּין־אָישׁ וּבִין־אָחָיו וּבֵין גֵּרְוֹ: (יז) לְאֹ־תַכִּּירוּ פָנִים בַּמִשְׁפָּט כַּקַטְו כַּגָּדֹל תִּשְׁמְעוֹן לְאׁ תָגוּרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹהָים הָוּא וְהַדָּבָר אֲשֶׁעְר יִקְשֶׁה מִבֶּם תַּקְרְבִוּן אֵלֵי וּשְׁמַעְתִּיו:

19. Exodus 22:20-22

(20) You shall not wrong a stranger or oppress him, for you were strangers in the land of Egypt. (21) You shall not ill-treat any widow or orphan. (22) If you do mistreat them, I will heed their outcry as soon as they cry out to Me.

שמות כייב:כי-כייב

(כ) וְגַר לֹא־תוֹנָה וְלָאׁ תִלְּחָצֶנּוּ כִּי־גֵרִים הֵיִיתָם בְּאֶרָץ מִצְרֵיִם: (כֹא) כָּל־אַלְמָנָה וְיָתֻוֹם לָאׁ תְעַנְּוּן: (כב) אִם־עַנָּה תְעַנָּה אֹתוֹ כִּי אִם־צָּעָׂק יִצְעַקֹ אֵלֵי שָׁמָע אֶשְׁמַע צַעֵּקתוֹ:

20. Rashi on Exodus 22:21

(1) כל אלמנה ויתום לא תענון YOU SHALL NOT AFFLICT ANY WIDOW, OR FATHERLESS CHILD — That is also the law regarding any person, but Scripture is speaking of what usually happens and therefore mentions these in particular, for they are feeble in defensive power (i. e. they have no one to protect them) and it is a frequent occurrence for people to afflict them (Mekhilta d'Rabbi Yishmael 22:21).

רש"י על שמות כ״ב:כ״א

(א) כל אלמנה ויתום לא תענון. הוא הדין לְכָל אָדָם, אֶלָּא שֶׁדְבֵּר הַכְּתוּב בַּהוֹנָה, לְפִי שֶׁהָם הְּשׁוּשֵׁי כֹחַ וְדָבָר מָצוּי לְעַנּוֹתָם (מכילתא):

21. Leviticus 19:33-37

(33) When a stranger resides with you in your land, you shall not wrong him. (34) The stranger who resides with you shall be to you as one of your citizens; you shall love him as yourself, for you were strangers in the land of Egypt: I the LORD am your God. (35) You shall not falsify measures of length, weight, or capacity. (36) You shall have an honest balance, honest weights, an honest ephah, and an honest hin. I the LORD am your God who freed you from the land of Egypt. (37) You shall faithfully observe all My laws and all My rules: I am the LORD.

ויקרא י"ט:ל"ג-ל"ז

(לג) וְכִי־יָגְוּר אִתְּךֶּ גֵּר בְּאַרְצְכֶם לְאׁ תּוֹנְוּ אֹתְוֹ: (לד) בְּאָזְרֶח מִכֶּם יִהְיֶּה לְכֶם הַגֵּר וּ הַגָּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ לוֹ כָּמוֹךְ בִּי־גִרִים הֵייתָם בְּאָרֶץ מִצְרֵים אֲנִי יְהְוָה אֱלֹהִיכֶם: (לה) לֹא־תַעֲשִׁוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפֵּט בַּמִּדְּה בַּמִּשְׁקֻל וּבַמְשׁוּרֶה: (לו) מְאֹזְנִי צָדֶק אַבְנִי־צָּדֶק אֵיפַת צֶדֶק וְהִין צֶדֶק יִהְיָה לָכֶם אֲנִי יִהְוָה אֱלְהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי לֶכֶם מִאָרֶץ מִצְרֵים: (לז) וּשְׁמַרְתָּם אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרֵיִם: (לז) וּשְׁמַרְתָּם אֹתֶם אֲנִי יִהְוָה:

22. Leviticus 24:22

(22) You shall have one standard for stranger and citizen alike: for I the LORD am your God.

ויקרא כ״ד:כ״ב

(כב) מִשְׁפַּט אָחָד' יִהְיָה לָבֶּׁם כַּגַּר כָּאָזָרָח יִהְיָה כֵּי אֲנִי יְהָוָה אֱלֹהֵיכֶם:

23. Deuteronomy 23:8

(8) You shall not abhor an Edomite, for he is your kinsman. You shall not abhor an Egyptian, for you were a stranger in his land.

דברים כ"ג:ח'

קּוּא קֿא־תָתַעֵב אֲדֹמִּי כִּי אָחָידְּ הָוּא (ה) לֹא־תָתַעֵב מָצִרִּי כִּי־גֵר הָיֵיתַ בָאַרְצְוֹ:

24. Exodus 20:8-10

(8) Remember the sabbath day and keep it holy. (9) Six days you shall labor and do all your work, (10) but the seventh day is a sabbath of the LORD your God: you shall not do any work—you, your son or daughter, your male or female slave, or your cattle, or the stranger who is within your settlements.

שמות כי:חי-יי

(ה) זָכְוֹר ゚ಜֶת־נִּוֹם הַשֵּבָּת לְקַדְּשְׁוֹ (ט)
 זֹעֵ שֶׁת יָמִים ֹתְּעֲבֹד ֹנְעָאֵ יתִ כָּל־מְלַאכְתֶּדְּ

 (י) וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַבָּ ת ו לִיהוָה אֱלֹהֵידְ
 לְא־תַעֲשָׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה ו
 וֹבִּדְּדְּ־יִּבִשָּׁה עַבְדְּדָּ נִאָמֶתְדֹּ וֹבְהֶמְשָׁהְ וֹבְרָדָּ
 אֲשֶׁעֵ ר בִּשְׁעֶלֵּידְ.

25. **Deuteronomy 14:28-30**

(28) Every third year you shall bring out the full tithe of your yield of that year, but leave it within your settlements. (29) Then the Levite, who has no hereditary portion as you have, and the stranger, the fatherless, and the widow in your settlements shall come and eat their fill, so that the LORD your God may bless you in all the enterprises you undertake.

דברים י"ד:כ"ח-לי

(כח) מִקְצֵה וּ שָׁלְשׁ שָׁנִים תּוֹצִיאׂ אֶת־כָּל־מַעְשַׁרֹ תְּבוּאָתְדְּ בַּשָּׁנָה הַהָּוֹא וְהַנַּחָהָ בִּשְׁעָרֵיךּ: (כט) וּבָא הַלִּוֹי כִּי אִין־לוֹ חֵׁלֶק וְנַחֲלָה עִפָּׁךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתְוֹם וְהַאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶידְ וְאָכְלוּ וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְדְּ יְהָוָה אֱלֹהֶידְ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יִדְדָּ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: (ס)

26. **Deuteronomy 24:14-20**

(14) You shall not abuse a needy and destitute laborer, whether a fellow countryman or a stranger in one of the communities of your land. (15) You must pay him his wages on the same day, before the sun sets, for he is needy and urgently depends on it; else he will cry to the LORD against you and you will incur guilt. (16) Parents shall not be put to death for children, nor children be put to death for parents: a person shall be put to death only for his own crime. (17) You shall not subvert the rights of the stranger or the fatherless; you shall not take a widow's garment in pawn. (18) Remember that you were a slave in Egypt and that the LORD your God redeemed you from there; therefore do I enjoin you to observe this commandment. (19) When you reap the harvest in your field and overlook a sheaf in the field, do not turn back to get it; it shall go to the stranger, the fatherless, and the widow—in order that the LORD your God may bless you in all your undertakings. (20) When you beat down the fruit of your olive trees, do not go over them again; that shall go to the stranger, the fatherless, and the widow.

דברים כ"ד:י"ד-כי

יד) לא־תַעַשָּׁק שַׂכִיר עַנֵי וָאֶבְיָוֹן מֵאַחֶּיךְ אַוֹ מָגֶרָהָ אֲשֶׁר בָּאַרְצָהְ בִּשְׁעַרֵיךּ: (טו) בִּיוֹמוֹ תַּהָּן שָׁכרוֹ וֵלֹא־תַבְוֹא עלִיו הַשֶּׁמֶשׁ כֵּי עַנִיּ הוֹא וָאֵלֶיו הוּא נִשֵּׂא אָת־נַפִּשָׁוֹ וָלְאֹ־יִקְרָא עֲלֵידְּ אֱל־יִהוָֹה וָהָיָה בְדָּ חֲטָא: (ס) (טז) לְאֹ־יוּמְתוּ אֲבוֹת עַל־אבות עַל־אבות לא־יוּמְתוּ עַל־אבות אָישׁ בָּחֶטָאָוֹ יוּמֵתוּ: (ס) (יז) לֹא תַּטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר יַתִוֹם וַלָּא תַחֲבֹּל בַּגֵד אַלְמַנַה: (יח) וזכרת כי עבד היית במצרים ויפדה יָהוָה אֱלֹהֵיךָ מִשֵּׁם עַל־כֵּון אֲנֹכֵי מִצְוּךְ לְעַשוֹת אֶת־הַדָּבֵר הָוָה: (ס) (יט) כִּי תקצר קצירה בשלה ושכחת עמר בַּשַּׂרָה לָא תַשׁוּב לְקַחָתֹּוֹ לְגֵר לְיַתְוֹם ולַאַלמָנָה יִהִיָה למִעו יִבֶּרַכְדְּ יִהוָה אַלהֵּיךָ בָּכָל מַעֲשָׁה יַדֵיךָ: (כ) כֵּי תַחָבּטֹ זֵיתִדְּ לְא תִפַּאַר אַחַרֵידְ לְגַר לַיַּתִוֹם ולאלמנה יהנה:

27. **Leviticus 19:2-18**

- (2) Speak to the whole Israelite community and say to them: You shall be holy, for I, the LORD your God, am holy.
- (9) When you reap the harvest of your land, you shall not reap all the way to the edges of your field, or gather the gleanings of your harvest. (10) You shall not pick your vineyard bare, or gather the fallen fruit of your vineyard; you shall leave them for the poor and the stranger:

I the LORD am your God. (11) You shall not steal; you shall not deal deceitfully or falsely with one another. (12) You shall not swear falsely by My name, profaning the name of your God: I am the LORD. (13) You shall not defraud your fellow. You shall not commit robbery. The wages of a laborer shall not remain with you until morning. (14) You shall not insult the deaf, or place a stumbling block before the blind. You shall fear your God: I am the LORD. (15) You shall not render an unfair decision: do not favor the poor or show deference to the rich; judge your kinsman fairly. (16) Do not deal basely with your countrymen. Do not profit by the blood of your fellow: I am the LORD. (17) You shall not hate your kinsfolk in your heart. Reprove your kinsman but incur no guilt because of him. (18) You shall not take vengeance or bear a grudge against your countrymen. Love your fellow as yourself: I am the LORD.

ויקרא ייש:בי-ייח

(ב) דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדָת בְּנִי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיֶוּ כִּי קֵדׁוֹשׁ אָנִי יְהנָה אֱלֹהֵיכֶם:

(ט) וְבַקצְרָכֶם אֵת־קצֵיר אַרְצָכֶּם לְא תָכַלֵה פָּאַת שַּׂדָדָּ לקצָר וַלֶקֵט קצִירְדָּ לא תַלַקּט: (י) וַכַרְמִדְּ לֹא תַעוֹלֵל וּפֵרָט בַּרְמָדָּ לְאׁ תַלַקֵּט לֵעֲנֵי וְלַגֵּר מַעֲזָב אֹתַם אַנִי יָהוָה אֱלֹהֶיכֶם: (יא) לֹא תִּגְּנְבוּ וַלא־תַכַּחַשָּׁוּ וַלְאֹ־תִשַׁקְרָוּ אֵישׁ בַּעֲמִיתְוֹ: (יב) ולא־תשבעו בשמי לשקר וחללת אָת־שֶׁם אֱלֹהֵידָ אֲנֵי יָהְוָה: (יג) לא־תַעֲשָׁק אָת־רֵעַהַ וַלְא תִגוַל לא־תַלְין פָּעַלֵּת שַׂכֵיר אָתָּךְּ עַד־בְּקָר: (יד) לא־תַּקַלַל חַבְשׁ וַלְפָנֵי עַנְּר לֹא תַתַּן מָכְשָׁל וְיַרֵאתַ מְאֱלֹהֵיךָ אֲנֵי יְהוָה: (טו) לא־תַעֲשָׂוּ עַּוֶל בַּמִּשָׁפַּט לא־תַשֵּׂא פִּנִי־דַּל וַלָּא תַהָדֵר פָּנֵי גַדְוֹל בָּצֵדָק תִּשְׁפָּט עַמִיתַדְּ: (טז) לֹא־תֵלֶדְ רְכִיל בַּעַמַּידְ לֹא תַעַמְד עַל־דָּם רֵעָדְּ אָנִי יִהוָה: (יז) לא־תִשְׂנֵא אָת־אַחִידְּ בִּלְבַבֵּדְ הוֹכֵחַ תּוֹכִים אֶת־עֲמִיהֶדְ וְלֹאֹ־תִעָּאׁ עָלָיו חְטְא: (יח) לא־תִּקָּם וְלָא־תִטֹר אֱת־בָּנֵי עַמֵּדְ ואהבת לרעה כמוד אני יהוה:

28. **Deuteronomy 21:10-14**

(10) When you take the field against your enemies, and the LORD your God delivers them into your power and you take some of them captive, (11) and you see among the captives a beautiful woman and you desire her and would take her to wife, (12) you shall bring her into your house, and she shall trim her hair, pare her nails, (13) and discard her captive's garb. She shall spend a month's time in your house lamenting her father and mother; after that you may come to her and possess her, and she shall be your wife. (14) Then, should you no longer want her, you must release her outright. You must not sell her for money: since you had your will of her, you must not enslave her.

דברים כ"א:יי-י"ד

(י) כְּי־תֵּצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיָבֶיְדּ וּנְתָנוֹ יְתִּוָה אֱלֹהֶיִדְ בְּיָדָדְ וְשָׁבִיתִ שִׁבְיְוֹ: (יא) וְרָאִיתָ בַּשִׁבְיָה אֲשֶׁת יְפַת־תִּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָּה וְלָקַחְתָּ לְדָּ לְאִשֵּׁה: (יב) וַהָּבֵאתָה אֶל־תִּוֹדְ בֵּיתֶדְ וְגִלְּחָה אֶת־רֹאשָׁה וְעַשְׂתָה אֶת־צִּפְּרְנֵיהָ: (יג) וְהַסִּירָה אָת־שִׁמְלֵת שִׁבְיָה מֵעָלֶיה וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶּדְ וְבָּכְתָה אֶת־אָבֶיהָ וְאֶת־אִּמָּה יָרָח יָמֵים וְאַלַחְתָּה לְנַפְשָׁה וּמְלָר לֹא־תִמְכְּרָנָה וְשַׁלַחְתָּה לְנַפְשָׁה וּמְלָר לֹא־תִמְכְּרָנָה בַּבֶּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר בָּה תַּחַת אֲשֶׁר עַנִּיתָה:

29. **Isaiah 1:17-23**

- (17) Learn to do good. Devote yourselves to justice; Aid the wronged. Uphold the rights of the orphan; Defend the cause of the widow.
- (21) Alas, she has become a harlot, the faithful city that was filled with justice, where righteousness dwelt—but now murderers. (22) Your silver has turned to dross; your wine is cut with water. (23) Your rulers are rogues and cronies of thieves, everyone avid for presents and greedy for gifts; they do not judge the case of the orphan, and the widow's cause never reaches them.

רשעיהו אי:רייז-כייג

(יז) לְמְדָּוּ הֵיטֵב דּרְשָׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרְוּ חָמֶוֹץ שִׁפְטָוּ יָתוֹם רַיבוּ אַלְמָנָה:

(כא) אֵיכָהֹ הָיְתָה לְזוֹנֶּה קְרָיָה נָאֵמְנָה מְלַאָתִי מִשְׁפָּט צֶדֶק יָלִין בָּה וְעַתָּה מְרַצְּחִים: (כב) כַּסְפֵּך הָיָה לְסִיגִים סָרְאַד מָהִוּל בַּמְיִם: (כג) שָׁרַיִדְ סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַּנָּבִים כָּלוֹ אֹהָב שְׁחַד וְרֹדֵף שֵׁלְמֹנֵים יָתוֹם לָא יִשְׁפָּטוּ וְרָיב אַלְמָנָה לְא־יָבָוֹא אָלִיהֶם: בט.

30. Isaiah 58:3-11

(3) "Why, when we fasted, did You not see? When we starved our bodies, did You pay no heed?" Because on your fast day you see to your business and oppress all your laborers! (4) Because you fast in strife and contention, and vou strike with a wicked fist! Your fasting today is not such as to make your voice heard on high. (5) Is such the fast I desire, a day for men to starve their bodies? Is it bowing the head like a bulrush and lying in sackcloth and ashes? Do you call that a fast, a day when the LORD is favorable? (6) No, this is the fast I desire: To unlock fetters of wickedness, and untie the cords of the yoke to let the oppressed go free; to break off every yoke. (7) It is to share your bread with the hungry, and to take the wretched poor into your home; when you see the naked, to clothe him, and not to ignore your own kin. (8) Then shall your light burst through like the dawn and your healing spring up quickly; your Vindicator shall march before you, the presence of the LORD shall be your rear guard. (9) Then, when you call, the LORD will answer; when you cry, He will say: Here I am. If you banish the yoke from your midst, the menacing hand, and evil speech, (10) And you offer your compassion to the hungry and satisfy the famished creature— Then shall your light shine in darkness, and your gloom shall be like noonday. (11) The LORD will guide you always; He will slake your thirst in parched places and give strength to your bones.

You shall be like a watered garden, like a spring whose waters do not fail.

ישעיהו נייח:גי-ייא

ל.

(ג) לַמַה צַּמְנוּ וְלְאׁ רַאִּיתַ עְנֵינוּ נַפְשֵׁנוּ ולא תַדֶע הַן בִּיָוֹם צְמִכֶם הַמִּצְאוּ־חֶפִץ וְכַל־עַצְבָיכָם תִּנְגִּשׁוּ: (ד) הֵן לָרִיב וּמַצַה תצומו ולקכות באגרף בשע לא־תצומו כַיוֹם לְהַשְׁמֵיעַ בַּמַרִוֹם קוֹלְכֵם: (ה) הַכַּוֹה יָהָיֶה צִוֹם אֶבְחַרֶּהוּ יֵוֹם עַנָּוֹת אַדָם נַפִּשְׁוֹ הַלכּף כָּאָגִמֹן רֹאשׁוֹ וְשֵׁק וּאַׂפֶר יַצִּׁיעַ הלזה תקרא־צום ויום רצון ליהוה: (ו) הלוא זה צום אבחרהו פּמֹם חרצבות רַצוּצִים רַשַּׁלָח רָצוּצִים בַּשָׁע הַתָּר אָגִדוֹת מוֹטֵה וְשַׁלָּח רְצוּצִים חפשים וכל־מוטה תַּנַתַקוּ: (ז) הַלּוֹא פַרָס לַרַעָב לַחָמֶד וַעֲנָיִים מְרוּדֵים הַּבִיא בַיָת כֵּי־תָרְאָה עַרם וְכְסִיתוֹ וּמְבִּשַׂרְךְּ לְאׁ תָתְעַלֵּם: (ה) אָז יִבַּקָע כַּשַּׂחַר אוֹרֶדְ ואַרַכַתָּדָּ מָהֶרָה תִּצְמֵח וְהַלַּדְ לְפַּנֵּידְ צָדְלֶּךְ כָּבָוֹד יָהוָה יַאַסְפֵּךְ: (ט) אַז תִּקְרַא ויהוָה יַעֲבֶּה תִּשַׁוּע וִיאמֵר הָנֵנִי אָם־תַּסִיר מַתּוֹכָךּ מוֹטֹה שָׁלַח אָצָבַע וַדְבֵּר־אָוַן: (י) ותפק לַרַעב נַפִּשֶּׁדְּ וְנֵפָשׁ נַעֲנָה תַּשְּׁבֵּיעַ וַזַרָח בַּהֹשֶׁךְ אוֹרֶדְ וַאֲפֶלַתִּהְ כַּצְּהָרִים: (יא) וְנַחַהָּ יָהוָה מַמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחָצַחוֹת נַפְשֶּׁהְ וַעַצְמֹתֵיהְ יַחַלֵּיץ וְהַיִּיתַ כָּגַן רֵוֹה וּכְמוֹצֵא מַׁיִם אֲשֶׁר לֹא־יִכַזְבִוּ מֵימֵיו:

31. **Proverbs 21:3**

(3) To do what is right and just is more desired by the LORD than sacrifice.

משלי כייא:גי

(ג) עֲשׂה צְדָקָה וּמִשְׁפֵּט נִבְחָר לִיהָוָה מִזְבַח:

32. Ezekiel 22:7

(7) Fathers and mothers have been humiliated within you; strangers have been cheated in your midst; orphans and widows have been wronged within you.

ב. יחזקאל כ״ב:ז׳

(ז) אָב נָאֵם הַקַלּוּ בָּדְ לַגָּר עָשִׂוּ בַּעָּשֶׁק בְּתוֹבֵדְ יָתִוֹם וְאַלְמָנָה הָוֹנוּ בָדְ:

33. Isaiah 11:5-8

(5) Justice shall be the girdle of his loins, and faithfulness the girdle of his waist. (6) The wolf shall dwell with the lamb, the leopard lie down with the kid; the calf, the beast of prey, and the fatling together, with a little boy to herd them. (7) The cow and the bear shall graze, their young shall lie down together; and the lion, like the ox, shall eat straw. (8) A babe shall play over a viper's hole, and an infant pass his hand over an adder's den.

ישעיהו יייא:הי-חי

 (ה) וְהָיָה צֶדֶק אֵזוֹר מְתְגֵיו וְהָאֱמוּנָה אַזוֹר חַלָצֵיו: (ו) וְגָר זְאֵבֹ עִם־כֶּּבֶשׁ וְנָמֵר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ וְעַגֶּל וּכְפִיר וּמְרִיאֹ יַחְדָּו וְנַעַר קְטָן נֹהָג בָּם: (ז) וּפָּרָה וָדֹבֹ תִּרְעִינָה יַחְדָּו יִרְבְּצִוּ יַלְדִיהֶן וְאַרְיֵה כַּבָּקֶר יְאֹכַל־תָּבֶן: (ח) וְשְׁעֲשַע יוֹגַק עַל־חַר פֶּתֶן וְעַל מְאוּרַת צִפְעוֹנִי גָּמְוּל יַדִוֹ הָדָה:

34. Isaiah 2:1-4

(1) The word that Isaiah son of Amoz prophesied concerning Judah and Jerusalem. (2) In the days to come, the Mount of the LORD's House shall stand firm above the mountains and tower above the hills; and all the nations shall gaze on it with joy. (3) And the many peoples shall go and say: "Come, let us go up to the Mount of the LORD, to the House of the God of Jacob; that He may instruct us in His ways, and that we may walk in His paths." For instruction shall come forth from Zion, the word of the LORD from Jerusalem. (4) Thus He will judge among the nations and arbitrate for the many peoples, and they shall beat their swords into plowshares and their spears into pruning hooks: Nation shall not take up sword against nation, and they shall never again know war.

לד. ישעיהו בי:אי-די

(א) הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעִיֻהוּ בֶּן־אָמֵוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשֶׁלֶ ְם: (ב) וְהָיָה וּ
בְּאַחַרִית הַיָּמִים נְכֹוֹן יְהְיֶה הַר בִּית־יְהוָהֹ בְּרְאֹשׁ הָהָרִים וְנְשָׂא מִגְּבָעֲוֹת וְנָהַרְוּ אֵלִיו כָּל־הַגּוֹיִם: (ג) וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכָוּ ו וְנַעֲלֶה אָל־הַר־יִהוָה אָל־בֵּית אֲלֹהֵי יַצְלֶּב וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכִיוּ אְעִרהֹי אָלְהַי וְיַבְלָה בְּאֹרְחֹתֻיו כִּי מִצִּיּוֹן מֵצֵא תוֹרָה וְנַלְכָה בְּאֹרְחֹתֻיו כִּי מִצִּיּוֹן מֵצֵא תוֹרָה וְנַלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן מֵצֵא תוֹרָה וְנַלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו מִי מִבְּיוֹן חַבְּים וְכִהְתֹוּ הַבְּים וְהַנִּיתְוֹתִיהֶם לְמִזְמֵרוֹת חַרְבוֹתְם לְאִהִים וְחָנִיתְוֹתִיהֶם לְמִזְמֵרוֹת לִא־יִלְּמְדִוּ עִוֹר מִלְחָבְּה וֹיִבּלְתְדִוּ מִלְּבִית וְמִנִיתְוֹתִיהֶם לְמִזְמֵרוֹת לְאִרִים לְאָהִים וְחָנִיתְוֹתִיהֶם לְמִזְמֵרוֹת לִוֹי מֶלְרֵב וְלֹא־יִלְמְדִוּ עִוֹר מִלְחָבְהוֹ עִנְיֹלְ וְלִי וְלִבְרוֹ עִנְיֹלְ וְלִי בְּלְחָבְוֹּ וְנִבְּילְ הְנִיתְוֹתִיהֶם לְמִיּלְחָרוּ עִנְיֹלְרְוֹת עִלְּיִבְ וֹלְנִיתְוֹתְיֹלְיתְרוֹ עִנְילְוֹתְוֹ עִנְיִרְוֹתְוֹת עְלִּים לְנְבִּילְוֹת וְנִיתְוֹתְיִם לְאִהִים וְנִבְיתְוֹתְיֹם לְלִאֹייִלְילְיבוּ וְלִבִּית וְלִבְיתוֹ לְנִבְילְוֹת וְלִבְיוֹ וְלְצִילְוֹת עְלְלָבוֹי לְלְבִיל וְלִבְיוֹם לְנִבְיתְוֹת הָּלְנִים לְבָּבְיל וְלְבִילְוֹת וְלִילְנִיתְוֹת לְלִייִילְישָׁא גְּוֹי אֶלֹר-גוֹיל חָבְיל וְלֹבוֹי בְּלְלְים בְּיֹלְים לְנִבּילוֹ לְיִבְּיִילְ וֹלְיִים לְנִילְנִילְוֹן מֵבְּיוֹלְים לְנִבְּיוֹ בְּלְיוֹת עְיִילְיִים לְנִילְוֹבוֹי לְנִילְוֹי בְּיִלְיְבְיוֹי בְּילְים בְּיֹים לְעָבְיוֹ בְּבְיּתְוֹים לְנִילְים בְּוֹלְים בְּיִים לְנִבּים בְּבְּיִים לְנִבְיּים לְנִים לְנִים לְנִים בְּבֹּים בְּבֹּים בְּבְבֹים וְבְּיִים לְנִים בְּבְים בְּבֹּים בְּבֹּים בְּבִּים בְּיֹבְים בְּיִים בְּבְים בְּבְּים בְּבֹּים בְּבֹּים בְּבֹּים בְּיִים בְּיִים בְּבְּים בְּיִים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְיּים בְּבְּים בְּבִילְים בְּיִים בְּיִים בְּבִים בְּבְים בְּבְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִים בְּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים

35. Machzor Rosh Hashanah Ashkenaz, Musaf, First Day of Rosh Hashana, Kedushah 41

(41) And then the righteous will see [this] and rejoice, and the upright will be jubilant, and the pious will exult with joyous song; injustice will close its mouth, and all the wickedness will vanish like smoke, when You remove the rule of evil from the earth.

מחזור אשכנז לראש השנה, תפילת מוסף, יום ראשון של ראש השנה, קדושה מ"א

(מא) וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְּׁמֶחוּ וִישָׁרִים יַצְלֹזוּ וַחַסִּידִים בְּרַנָּה יָגִילוּ וְעוֹלֻתָּה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְכָל הָרִשְׁעָה כֵּלָּה כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הַאָּרֵץ:

36. Pirkei Avot 1:2

(2) Shimon the Righteous was one of the last of the men of the great assembly. He used to say: the world stands upon three things: the Torah, the Temple service, and the practice of acts of piety.

לו. משנה אבות א':ב'

(ב) שָׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מִשְּׁיָרֵי כְנֶּסֶת הַגְּדוֹלָה. הוּא הָיָה אוֹמֵר, עַל שְׁלשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד, עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים:

37. Shabbat 31a

There was another incident involving one gentile who came before Shammai and said to Shammai: Convert me on condition that you teach me the entire Torah while I stand on one foot. Shammai pushed him away with the builder's cubit in his hand. This was a common measuring stick and Shammai was a builder by trade. The same gentile came before Hillel. He converted him and said to him: That which is hateful to you do not do to another; that is the entire Torah, and the rest is its interpretation. Go study.

ז שבת לייא א

שׁוּב מַעֲשֶׂה בָּגוֹי אֶחָד שֶׁבָּא לְפְנֵי שַׁמַּאי. אָמַר לוֹ: גַּיִּירֵנִי עַל מְנֶת שֶׁתְּלַמְּדֵנִי כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָּה כְּשֶׁאֲנִי עוֹמֵד עַל רֶגֶל אַחַת! דְּחָפוֹ בְּאַמַת הַבִּנְיָן שֶׁבְּיָדוֹ. בָּא לְפְנֵי הַלֵּל, גַּיִירִיה. אָמַר לוֹ: דַּעֲלָךְ סְנֵי לְחַבְרָךְ לָא תַּעֲבִיד — זוֹ הִיא כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָּה, וְאִידַּךְ פֵּירוּשֵׁה הוּא, זִיל גְּמוֹר.

38. Bava Kamma 116b

Rav says: A laborer may retract his commitment to his employer even in the middle of the day. The Gemara explains: As long as he did not retract his commitment, he is **considered** to be under the jurisdiction of the employer, so that anything he saves automatically belongs to the employer. And when he retracts his commitment, it is for a different reason that he is able to do so. as it is written: "For unto Me the children of Israel are servants" (Leviticus 25:55), indicating that Jews are servants of God, but not servants of servants, i.e., of other Jews. Consequently, it is permitted for a laborer to conclude his term of employment whenever he wants.

בבא קמא קט"ז ב

אמר רב פועל יכול לחזור בו אפילו בחצי היום וכמה דלא הדר ביה כברשותיה דבעל הבית דמי וכי הדר ביה טעמא אחרינא הוא דכתיב (ויקרא כה, נה) כי לי בני ישראל עבדים ולא עבדים לעבדים.

39. **Deuteronomy 6:18**

(18) Do what is right and good in the sight of the LORD, that it may go well with you and that you may be able to possess the good land that the LORD your God promised on oath to your fathers.

דברים וי:ייח

מ.

(יח) וְעָשֶׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטְּוֹב בְּעֵינֵי יְהְוָה לְמַׂעַן יִיטַב לָּךְ וּבָּאתָ וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַטֹּבָּה אֲשֶׁר־נִשְׁבָּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיךּ.

40. **Pirkei Avot 2:16**

(16) He [Rabbi Tarfon] used to say: It is not your duty to finish the work, but neither are you at liberty to neglect it; If you have studied much Torah, you shall be given much reward. Faithful is your employer to pay you the reward of your labor; and know that the grant of reward unto the righteous is in the age to come.

משנה אבות בי:ט"ז

(טז) הוּא הָיָה אוֹמֵר, לֹא עָלֶיךְּ הַמְּלָאכָה לֹגְמֹר, וְלֹא אַתָּה בֶּן חוֹרִין לַבְּטֵל מִמֶּנָּה. אִם לְמַדְתָּ תוֹרָה הַרְבֵּה, נוֹתְנִים לְךְ שָׁכָר הַרְבֵּה. וְנָאֱמָן הוּא בַעַל מְלַאכְתְּךְ שֶׁיְשֵׁלֵם לְךְ שְׂכַר פְּעֻלָּתָךְ. וְדַע מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא:

Made with the Sefaria Source Sheet Builder www.sefaria.org/sheets